

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozvod? Už k němu nemusíte. Shrnutí podmínek, za jakých nebudete u soudu vyslýcháni, dokonce ani nebude nutná Vaše osobní účast

Dne 1. ledna 2026 nabyla účinnosti dlouho očekávaná a velmi významná novela č. [268/2025](#) Sb. (dále jen „novela“), kterou se mění zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“ nebo „OZ“) a další související zákony. Novela se výrazně dotkla českého rodinného práva. Jedním z dalších zákonů, kterých výše uvedená novela dotkla, je zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „ZŘS“). V tomto článku se zaměřím konkrétně na praktickou změnu, která se týká účastníků řízení o rozvod manželství, a to –upuštění od výsledku účastníků a dále možnosti neúčastnit se soudního jednání o rozvod manželství.

Novelizované ust. § 389 odst. 1 ZŘS - výslech účastníků řízení o rozvod manželství

Na základě výše uvedené novely zní ust. § 389 odst. 1 ZŘS následovně: *„Od výsledku účastníků lze upustit, pokud by jeho provedení bylo spojeno s velkými obtížemi **nebo pokud souhlas manželů s rozvodem manželství a shoda na trvalém, hlubokém a nenapravitelném rozvratu jejich manželství vyplývají z písemných podání nebo shodných tvrzení účastníků při jednání, o jejichž pravosti a pravdivosti nemá soud pochybnosti.**“*

Do prvního odstavce ust. § 389 ZŘS byla doplněna část, která je výše v textu zvýrazněna. Předchozí právní úprava předepisovala osobní účast a výslech účastníků vždy s výjimkou situací, kdy jeho provedení bylo spojeno s velkými obtížemi.^[1] Novela č. 268/2025 je odpovědí na požadavky praxe, kdy klientům bylo často nepříjemné účastnit se osobně jednání o rozvod manželství a podstupovat výslech, který se týkal jejich intimních soukromoprávních záležitostí – vztahu s jejich manželem. Soudní jednání o rozvod manželství však bude nařízeno vždy^[2]. Jediný případ, kdy není potřeba pro rozvod samostatně nařizovat jednání, je situace, kdy se rodiče dohodnou na úpravě poměrů dítěte na jiném soudním jednání, na kterém rovnou dojde k projednání rozvodu manželství a rozhodnutí o něm.

Již za předchozí právní úpravy docházelo k situacím, kdy jednání o rozvod manželství se účastnili se souhlasem soudu pouze právní zástupci účastníků, což však bylo přímo v rozporu se ZŘS. Novela je tak přímou reakcí na požadavky praxe.^[3] Soudy dle novely již nebudou zjišťovat příčiny rozvratu manželství (pouze ve výjimečných případech), nýbrž budou zkoumat pouze existenci rozvratu manželství. V důsledku této korekce je de facto umožněno od výsledku účastníků upustit.

Možnosti účastníků řízení o rozvod manželství a nutnost

omluvy

Pokud se manžel nechce účastnit soudního jednání, což je mu díky novele umožněno, je nutné, aby soudu předem zaslal svoji omluvu z jednání, a to i v případě, že souhlas s rozvodem manželství a shoda na trvalém, hlubokém a nenapravitelném rozvratu manželství, vyplývají bez jakýchkoli pochybností z jeho písemného podání. Na omluvu je třeba dávat pozor, protože pokud se účastník dopředu soudu neomluví, dojde k zastavení řízení dle § 391 odst. 1 ZŘS. Soud totiž vyhodnotí situaci tak, že účastník nemá na dalším pokračování řízení o rozvod manželství zájem. Ust. § 391 odst. 1 ZŘS zní: „*Nedostaví-li se navrhovatel nebo oba navrhovatelé k jednání bez řádné a včasné omluvy, soud řízení zastaví*“.

Účastník řízení o rozvod manželství má v zásadě tři možnosti, jak se v případě rozvodu dle ust. § 389 odst. 1 ZŘS s jednáním u soudu vypořádat:

1. Za prvé osobně se dostaví k soudu a uvede při jednání, že je shoda na rozvratu manželství a souhlasí s rozvodem, což může přednést i jeho přítomný právní zástupce. Výslech účastníků se dle novely konat nebude, pokud i druhý účastník potvrdí shodu na rozvratu manželství a souhlas s rozvodem.
2. Za druhé účastník zašle na soud písemné podání, o jehož pravdivosti a pravosti nemá soud pochybnosti, kdy podpis na podání nemusí být úředně ověřen. Z písemného podání musí vyplývat shoda na rozvratu manželství a souhlas s rozvodem. Účastník se soudu předem omluví z jednání o rozvod manželství a soud následně nařídí jednání, na kterém o rozvodu rozhodne.
3. Účastníci se nechají u soudního jednání o rozvod manželství zastoupit právními zástupci, kteří potvrdí shodu na rozvratu manželství a souhlas s rozvodem.

V případě druhé možnosti je zapotřebí písemné podání precizně formulovat tak, aby nemohlo dojít k situaci, že soud vyhodnotí, že z písemnosti shoda na rozvratu manželství a souhlas s rozvodem nevyplývá. Právě zmíněná situace bude spíš výjimečná, nicméně nelze ji zcela vyloučit. Bezpečnější variantou v tomto ohledu je varianta třetí, tedy nechat se zastoupit právním zástupcem. Pro úplnost uvádím, že od výsledku účastníků v řízení o rozvod manželství lze dle ZŘS upustit rovněž v situaci, kdy by provedení výsledku bylo spojeno s velkými obtížemi (jedná se např. o situace, kdy jeden z účastníků činí obstrukce a záměrně prodlužuje dobu výživného mezi manžely, nebo kdy je účastník v kómatu, atd.), avšak tato úprava platila již před novelou rodinného práva č. [268/2025](#) Sb.

Smiřování manželů

Novela zasáhla také do povinnosti soudu vést manžele ke smíření, kterou značně omezila. Dle § 389 odst. 2 ZŘS: *Je-li to s přihlédnutím k okolnostem případu účelné, soud usiluje o smíření manželů, kteří jsou při jednání přítomni*. Stěžejní je nově účelnost a přítomnost manželů na jednání o rozvod manželství. Předchozí právní úprava ukládala soudům povinnost usilovat o smír v podstatě v každé situaci, a to i tehdy, kdy to bylo naprosto nevhodné, jako např. v případech domácího násilí mezi manželi nebo v případech, kdy spolu manželé dlouhodobě nežili a měli již nové partnery.

Závěr

Novela č. [268/2025](#) Sb. je nejrozsáhlejší novelou rodinného práva od přijetí zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku. Novela práva zavádí významné zjednodušení rozvodového řízení, proto je nazývána *rozvodovou novelou*. K zjednodušení rozvodu dochází za předpokladu, že oba manželé souhlasí s rozvodem manželství a shodují se na trvalém, hlubokém a nenapravitelném rozvratu jejich manželství. Primárním účelem novely je vyhovět potřebám společnosti a snížit ingerenci státu do rozvodových záležitostí. Smyslem novely však nebylo zpochybnit význam institutu manželství jako

takového. Závěrem je třeba poznamenat, že novelou dochází ke spojení rozvodového řízení s řízením opatrovnickým, přičemž k rozvodu nemůže dojít, pokud nejsou vyřešeny poměry nezl. dětí.

Mgr. Petra Marková,
advokát

[Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.](#)

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice - Dražkovice

Truhlářská 1108/3
110 00 Praha 1

Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz

---

[1] Dřívější pravidlo stálo na argumentu, že účastníci zvládli přijít k matričnímu úřadu (nebo církevní instituci), a říct dvakrát ano, tak bez jakýchkoli pochybností dokážou přijít k soudu a říct dvakrát ne (argument padl na Legislativní radě vlády ČR).

[2] Rovněž otázka administrativního rozvodu (rozvodu bez nařízeného jednání) byla v rámci příprav novely diskutována, avšak takto navržená úprava neprošla.

[3] EPRAVO - Novelizace rodinného práva od 1. 1. 2026 a procesní souvislosti - II. díl (online - živé vysílání) - 31.10.2025

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)

- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporální autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)